

Luther Heraut

Maandblad van de
Evangelisch-Lutherse gemeente
te 's-Gravenhage

141e jaargang
No. 7-8
Juli - Augustus 2026

David: Herder, Koning, Muzikant

De afgelopen maand werden we via de (kinderkerk)doos meegenomen langs de verschillende kanten van David. Dat hij ook muzikant was weten we in onze gemeente maar al te goed - vanaf zijn plek op het orgel heeft hij een goed zicht op ons en wij op hem.

Muziek wordt vaak genoemd als karakteristiek voor de lutheranen. Het speelt dan ook een grote rol in de dienst. Als het orgelspel voor de dienst begint wordt ieder langzaam stil. Om zichzelf voor te bereiden op de dienst, en een ander de kans te geven dat ook te doen. Het helpt ons na de dienst nog wat te reflecteren op wat we gehoord en ervaren hebben.

Zo genieten we niet alleen tijdens, maar ook voor en na de dienst van de mooie klanken die onze organisten uit "tante Bätz" weten te toveren.

Frank Everaarts

Foto: Sander van den Houten

Beste mensen Pag. 3-4	Afscheid Henk en Ida Baaima Pag. 5-8	Uit de gemeente Pag. 9-11	Met andere lutheranen Pag. 13-14
Uit de kerkenraad Pag. 4	Nieuwe beheerder Frank Guter stelt zich voor Pag. 9	Collectes Pag. 11-13	Young Info Pag. 15

Lutherse Burgwal 7-9, 2512 CB Den Haag
www.luthersdenhaag.nl

Tel: 070-363 66 10
e-mail: elgdenhaag@gmail.com

Contactadressen

Kosterij

Lutherse Burgwal 7 | Beheerder: Frank Guter
070-3636610, kosterij@luthersdenhaag.nl

De kerkenraad

Voorzitter: Chris Schaapman (ad interim)
Secretaris: Stefanie von Asmuth (ad interim) via
elgdenhaag@gmail.com
Ouderlingen: vacant
Diaconie: Bert Verweij (a.i.), Ralph Jansen (a.i.
voor financiën, fin.diakonie.elg.dh@gmail.com)
Kerkrentmeesters: Rik Buddenberg (a.i.), Teun
Copier (a.i.) via j.p.j.f.koopman@freeler.nl

Predikant

Ds. Jannet van der Spek, tel. 070-4062077
of 06-41728662, jmtvdspek@hetnet.nl

Interim-predikant

Ds. Arjan Berensen, tel. 06-14459029,
a.berensen@protestantsekerk.nl,
werkdagen: woensdag en donderdag

Organist en cantor

Sander van den Houten, organist: 06-25333652,
sandervdhouten@hotmail.com
Monique Schendelaar-de Graaf, cantor:
06-40306231, myschendelaar@gmail.com

Seniorenbijeenkomst

Els Pellen, tel. 06-50434300 en
Joke Momberg, tel. 06-22750242

Jour der Senioren

Els Gaemers, tel. 070-3200972

Stichting Cultuur en Muziek in de Lutherse Kerk

scmlk070@gmail.com

Orgelcommissie

Contactpersoon: Nico van Stokrom, 070-3018940

Cantorij Maarten Luther

Secretaris: Janneke Wubs, 06-25285649 |
chris.janneke@wxs.nl | dinsdag 20.00-22.00 uur

Stichting Wees- en Oudeliedenhuis

Frank Everaarts, tel. 06-19452523

Diaconale hulp

Algemene informatie via college van diakenen.

Werkgroep communicatie

E-mail: lutherheraut@gmail.com
Webbeheerder: Guus Gorsse
Leden: Jolien Dekker, Frank Everaarts, Hadassah
Fidder, Guus Gorsse, Anders van der Meij, Ames
Minnaard, ds. Jannet van der Spek

Vertrouwenspersonen

De kerk zien we graag als een plek waar je veilig bent. De realiteit is dat hier mensen soms slachtoffer zijn van pesten, geweld, machtsspelletjes, misbruik. En juist in de kerk is dat extra pijnlijk, omdat je het daar niet verwacht. De Protestantse Kerk werkt daarom aan een cultuur waarin geen plaats is voor grensoverschrijdend gedrag. Dat betekent bijvoorbeeld dat elke gemeenschap binnen de Protestantse Kerk zorgt voor een veilige omgeving, waarin mensen integer met elkaar omgaan. Wij werken daarin samen met de Protestantse Kerk Den Haag. Er zijn twee onafhankelijke vertrouwenspersonen aangesteld, die werken onder geheimhoudingsplicht.

Onafhankelijk: dat betekent dat de vertrouwenspersonen geen lid zijn van een wijkkerkenraad in Den Haag. Heb je vragen over of vermoedens van grensoverschrijdend gedrag in jouw omgeving of heb je er zelf mee te maken? Je kunt met hen praten, in alle vrijheid en vertrouwelijkheid. Indien nodig, en als jij dat wilt, brengen zij je in contact met professionele hulpverleners of helpen ze om iets wat je ondervonden hebt aan te kaarten.

De vertrouwenspersonen zijn:

- Marijke Mootz, 070-2055641
vertrouwensvrouw@pkn-denhaag.nl
- Hans Dingemanse, 070-2055642
vertrouwensman@pkn-denhaag.nl

Rekeningnummers

- Evangelisch-Lutherse Gemeente 's-Gravenhage
NL57RABO0373720823
- Evangelisch-Lutherse Gemeente 's-Gravenhage inz. Verhuur
NL82RABO0373720858
- Diaconie ELG 's-Gravenhage
NL91INGB0000037958
- Orgelfonds ELG 's-Gravenhage
NL66ABNA0130089176
- Evangelisch-Lutherse Jeugdraad
NL35RABO0373720831
- Kampcommissie ELJR 's-Gravenhage
NL17INGB0000124553
- Penningm. Kerkkoor Maarten Luther
NL70INGB0001917129
- Stichting Cultuur en Muziek in de Lutherse Kerk
NL73INGB0006817612

Coördinatie auto- en taxivervoer

Indien u niet op uw gebruikelijke manier naar de zondagse eredienst kunt komen, neem dan contact op via tel. 070-3636610 voor vervoer per taxi. U kunt van deze mogelijkheid 12 keer per jaar gebruik maken, tegen betaling van de kosten van het openbaar vervoer. Schroom niet om hiervan gebruik te maken.

Bovenop het orgel...

Op de voorpagina zag u Koning David al vanuit een ander perspectief dan gebruikelijk. Sander van den Houten maakte nog een paar van dat soort plaatjes.

Pastoralia

Van de interim-predikant

Sinds half mei ben ik in uw midden actief. Naast de korte update in de gemeentevergadering van 5 juli, 'praat' ik u graag kort bij.

Twee kanten

Mijn opdracht in uw gemeente heeft twee kanten, die niet zonder elkaar kunnen: een menselijke kant en een bestuurlijke kant.

In deze eerste 5 weken staat met name de menselijke kant centraal. Naast het lezen van heel veel stukken (zoals notulen), hebben er zo'n 30 individuele gesprekken plaatsgevonden. Onder meer oud-kerkenraadsleden, leden van de gemeentecommissie en medewerkers hoop ik voor mijn zomervakantie één maal of vaker gesproken te hebben.

Ik merk dat er grote openheid is in deze gesprekken, en ervaar ze als waardevol. De reisafstand tot ons huis wordt door u soepel ondervangen doordat u flexibel omgaat met voorstellen voor tijd, datum en locatie. Hartelijk dank daarvoor!

Die andere, bestuurlijke kant, zal zich na de zomer wat meer laten zien. Hoe kunnen lessen die in het verleden geleerd zijn, ten dienste staan van de toekomst? Maar ook: hoe komt een nieuwe kerkenraad tot stand? En: welke koers of richting gaat de ELG zodra die kerkenraad er is?

Functie

Intussen merk ik in deze eerste vijf weken als interim-predikant nog iets anders. Dat is het nuchtere feit dat deze opdracht daadwerkelijk alle tijd vraagt die daarvoor nodig is. Hoe zeer ik hecht aan pastorale contacten, het is nodig en nuttig die te focussen op de zorg om de toekomst van de gemeente.

Ik moet daar zelf, na 17 jaar gemeentepredikantschap, nog wat aan wennen, merk ik. Intussen zijn mijn gedachten en gebeden uiteraard bij zieken en rouwdragenden in de gemeente, of met hen die het om welke reden dan ook moeilijk hebben. Het doet mij goed te weten dat collega ds Jannet van der Spek met hen optrekt, en in de zomerperiode een aantal collega's (zie daarover ook elders in dit magazine).

De vraag is een paar maal gesteld of ik ook voorga in uw midden. Het antwoord is: 'ja', maar door roostertechnische zaken wordt dat medio september. Ik zie ernaar uit!

Na de zomer

Vanaf 17 juli tot en met 10 augustus heb ik vakantie. Erna pak ik de draad weer op van de eerder genoemde lopende gesprekken. Ook zal ik dan, in overleg met de overgangskerkenraad en anderen, een start maken met meer groepsgewijze vormen van ontmoeting. Er zal dan ook nog een oproep komen voor elk gemeentelid dat graag zijn/haar/hen verhaal rondom de gebeurtenissen tussen ongeveer 2024 en heden 'kwijt wil' aan mijn luisterend oor. Daarover leest u later meer.

Voor nu, terwijl het buiten 35 graden is, hoort mijn oor die prachtige melodie uit het Wittenberg van 1545 (Lied 747): 'eens komt de grote zomer / waarin zich 't hart verblijft / God zal op aarde komen / met groene eeuwigheid'. Ik wens u toe dat u deze zomer die 'grote zomer' niet vergeten zult, en dat u iets van de vreugde die die grote zomer brengt, ook deze 'kleine' zomer al zult ervaren!

Met warme groet, *Ds Arjan Berensen*

Pastoraat in de zomer

Het is fijn dat we weer met twee predikanten zijn in onze gemeente. De belangrijkste taak van ds Arjan Berensen is om onze gemeente te begeleiden naar een nieuwe manier van samen werken met elkaar en een nieuwe kerkenraad. Hij is ook beschikbaar voor pastoraat rond deze kwestie. Maar hij doet bijvoorbeeld geen begrafenissen.

Van 3 juli tot en met 25 juli heb ik vakantie. Van 6 tot en met 12 juli is ds Taco Smit (emeritus luthers Delft) achterwacht en van 13 tot en met 26 juli ds Mirjam Visser-Fuchs (luthers Rotterdam). In augustus hoop ik juist meer tijd dan anders te hebben. Fijn als u dan contact opneemt als u eens langer door wil praten ((jmtvdspek@hetnet.nl, tel 06-41728662).

Zoals u hierboven al zag heeft Ds Arjan Berensen vakantie van 17 juli tot en met 10 augustus.

Wij wensen u een goede zomer! Hartelijke groet,
Ds. Jannet van der Spek

Waarneming 3-25 juli:
ds Taco Smit, 06-51640302
ds Mirjam Visser-Fuchs, 06-16374899

Uit de kerkenraad

In 2026 hebben we als Lutherse gemeente een 'overgangskerkenraad'. De leden van deze kerkenraad zijn allen geen lid van onze gemeente. Een kerkenraad 'van buiten' dus, met uitzondering van onze voorganger Jannet. En alweer een half jaar onderweg. Op weg naar een nieuwe eigen kerkenraad in 2027. In die overgang passen wij als tijdelijke kerkenraad 'op de winkel'. Dat betekent niet op onze handen zitten. Het betekent wel, zorgen dat wat sowieso gebeuren moet ook gebeurt, zoals een jaarverslag en een begroting maken. Het betekent ook dat we vaak besluiten om zaken in 2026 te continueren, bijvoorbeeld de verhuurprijzen van de kerkzalen. Of juist beet pakken, zoals een beter op elkaar afgestemd beleggingsbeleid van diaconie en kerkrentmeesters, in lijn met de PKN-voorschriften. Of klaar maken om de nieuwe kerkenraad over te laten besluiten. Het onderzoek dat de werkgroep 'Lust en Last' nu doet naar hoe we onze gebouwdelen optimaal kunnen inzetten voor kerkelijk en ander gebruik is een goed voorbeeld daarvan. Niet aan ons om daarover te besluiten, maar ook te belangrijk om te laten liggen. En dus wordt het -met gemeenteleden- wel voorbereid. En tussentijds met de gemeente besproken, zoals 5 juli. Dan kan het straks klaarliggen.

De dag dat ik dit schrijf nam het kostersechtpaar Henk en Ida in een mooie dienst afscheid. Verbeeld in veel kleuren gerbera's gaf hij ons mee: in al onze verscheidenheid zijn we van één zelfde God. Naar eenheid willen we onderweg zijn. Met ondersteuning van onze interim predikant Arjan Berensen. Hij zal op onze gemeentevergadering van 5 juli reflecteren op een eerste ronde gesprekken in onze gemeente. We zien bevestigd dat we een periode nodig zullen hebben om van spanningen naar ontspanning te komen. Mogen wij met Gods helpende Geest en ondersteuning van Arjan weten op te ruimen dat wat ons nog belemmert om elkaar weer echt te ontmoeten. En volop samen één gemeente van dezelfde God te zijn.

Wens u allen een gezegende zomer toe. Hartelijks,
Chris Schaapman – KR voorzitter a.i.

Geraakt door gebed

Rinia Patterzon leest graag in boekjes met dagteksten, en deelt deze maand een gebed uit klooster Loccum met ons.

Loccum is een luthers klooster in de cisterciënzer traditie, gelegen in de stad Rehburg-Loccum, ca, 50 km. westelijk van Hannover in Duitsland.

*Heilige God, laat mij groeien.
Wees mij nabij.
Bescherm mijn gedachten.
Neem de zorgen van mijn schouders.
Laat mij naspeuren wat mijn hart beweegt.
Geef mij kracht voor de week.
Laat mij vandaag niet alleen.
En zegen mij.*

Afscheid Henk en Ida Baaima

Op 28 juni namen we afscheid van onze koster Henk en (zoals hij vaak zei) zijn betere helft Ida. Bij dat afscheid maakte Ineke van der Veen foto's, waarvan u er een aantal verspreid door dit nummer aantreft. Voorafgaand aan de dienst bood Henk de gemeente een icoon aan, waarbij hij onderstaande tekst uitsprak:

"Bij afscheid nemen hoort een herinnering. Ik heb de laatste jaren gekozen voor icoon schilderen. Ik heb daar veel voldoening en ontspanning en verwerking in gevonden.

De afbeelding voor mijn laatste icoon heb ik gekozen met de bedoeling hem aan de gemeente van de lutherse kerk te geven. Als de kerkenraad het cadeau met uitleg zou accepteren. Dat is dus gebeurd.

Een uitleg bij de icoon: toen ik begon had ik een andere intentie van de uitleg die ik zou geven, de boosheid en verdriet waren te veel op de eerste plaats. Maar bij elke streep, kleurmenging werd dit minder.

De icoon stelt de Emmaüsgangers voor en aan de onderkant de vrouwen die de engelen bij het graf ontmoeten. Ook al ben ik in de Emmaüskerk in

Vlaardingen gedoopt, ik vond het een vreemd verhaal dat ik niet kon plaatsen.

Na het bijbel lezen na de maaltijd was er altijd ruimte thuis voor vragen, discussie en gesprek met mijn ouders. Mijn vader legde dit verhaal op zijn manier uit:

Twee mannen zijn allebei voor het Pesachfeest naar Jeruzalem gekomen, misschien als volgelingen van Jezus. De een die de woorden tot zich nam en de ander die bereid was om te vechten, om onder het Romeinse juk vandaan te komen. Die twee zullen een verhitte discussie gehad hebben met verdriet omdat de Hoop aan het kruis gestorven was.

En ineens loopt er iemand met je op, een onbekende die zich met het gesprek bezighoudt en de onbegrepen dingen uitlegt. Waardoor beiden begrip voor elkaar krijgen en het verdriet kunnen delen.

Er is rust ontstaan.

Dankbaar en blij nodigen ze de onbekende uit om de maaltijd met ze te vieren. Dan blijkt het Jezus zelf te zijn die in de moeilijke tijd met ze meeloopt en de Maaltijd viert.

Ik wens en bid de gemeente toe: het besef dat Jezus met ons meeloopt. Dat verschil van mening mag, maar dat we met elkaar begrip voor de ander op kunnen brengen en zo de Maaltijd van de Heer in een kring van veiligheid en respect voor de ander kunnen vieren."

Tijdens en rond de dienst was er veel muziek. Henk en Ida hadden de hand in de keuze daarvan.

Na de dienst spraken Hans Koopman en Jolly Valstar de vertrekkende koster toe:

“Vandaag spreken wij woorden tot Henk, onze vertrekkende koster die samen met Ida vanaf eind 2010 gezichtsbepalend is geweest voor deze kerk. Niet alleen voor ons als gemeenteleden, maar zeker ook voor onze huurders, de andere gebruikers van dit gebouw waarvan een aantal nu al aanwezig is of straks komen gaat. Over zijn afscheid was Henk zeer specifiek. Daar was geen woord Spaans- of in dit geval beter: Frans - bij. Voor de dienst had hij een aantal wensen, zoals de bijdragen van de cantorij. De cantorij is met veel plezier aan het werk gegaan met die wensen. Eén nummer viel er uit maar dat is zeker de moeite waard op dit moment in te voegen. Monique Schendelaar, begeleid door Chris de Graaf, zingt het door Henk gekozen lied ‘Geloof, hoop en liefde’, dat Liselore Gerritsen maakte en zong in 1971. Namens de cantorij wordt een tas met lekkers en praktische zaken voor onderweg overhandigd met de heilwens voor een goede reis.

In 2010 kwam door het vertrek van Jan Duinkerke de post van koster beschikbaar. De verhuur toen was sterk toegenomen en er was behoefte aan om kosterinzet over de gehele week te realiseren, ofwel 56 uur. Vacatures (voor 2x 28 uur) werden geplaatst en de procedures kwamen op gang. Eén kandidaat was reeds favoriet ook vanwege zijn ervaring als hulp van Jan Duinkerke bij de concertorganisatie. Nigel Lamb werd per 1 november aangesteld en per 1 december kwam Henk binnen; hij werd ook de bewoner van de kosterij op nummer 7. Met hem kwamen daar ook wonen zijn vrouw Ida en hun dochter Annemiek. Hun zoon Aiken was min of meer de deur uit. Om de sfeer te proeven had Henk stiekem in de nazomer een keer een zondagse dienst bezocht en was daar als nieuweling in een felrood shirt direct opgevallen, ook door zijn hoorbaar aanwezige zangstem.

Eind november werd in de gemeentenzaal een afscheidsdiner georganiseerd voor Jan en Marijke Duinkerke, ds. Erwin de Fouw als vertrekkend predikant en de aftredende kerkenraadsleden. Henk en Ida werden daarbij uitgenodigd om kennis te komen maken!

Vanaf dat moment heeft Henk - vaak ondersteund door Ida - zijn taken op kosteriaanse wijze vervuld. Een paar hoogtepunten: Meteen na zijn aantreden bestond deze gemeente in 2011 400 jaar en het huidige gebouw 250 jaar. Een uitnodiging aan Hare Majesteit de Koningin werd verzonden maar niet in de verwachting dat dit zou leiden tot een echt bezoek. Wat schetste onze verbazing dat onze uitnodiging wél werd gehonoreerd. De zware enveloppe van het Secretariaat van Paleis Noordeinde trok natuurlijk Henks aandacht en werd direct bij mij als secretaris gemeld en zo kwam de organisatie op gang. Henk als beheerder van het gebouw was bij besprekingen aanwezig over voorrijroutes, veiligheidsproblematiek, de invulling van de horeca. De Hofdame van Dienst en de toegevoegde Adjudant van het Militair Huis stonden gedurende de voorbereidingstijd veelvuldig met ons in contact. Alles is toen - ook dankzij de inzet van Henk, Ida en zoon Aiken met zijn toen nog vriendin - perfect verlopen.

Henk, verder ben je de mens van verbinding met je bijdragen aan ontbijten, lunches, soep- en andere maaltijden. Daarvoor kon je je ervaring in de restaurantwereld goed van pas laten komen. Verder was er je onvermoeibare inzet voor het organiseren van de bazaar. Die ontbrak in deze gemeente en jij vond dat vreemd.... Het is je gelukt de organisatie op gang te brengen. Voor de medewerkers was het steeds bijzonder, met jou als een soort magiër met wit gezicht en belletjes muts in het middelpunt. Het trekken aan deze kar werd je na alle jaren even te zwaar en jouw aanstaande vertrek leidde uiteindelijk tot de keuze om het even niet te doen. Maar die jaren dat het wel lukte, zullen wij hier niet vergeten.

Jouw grote hart bleek ook uit samenwerking met de mensen in de buurt, de winkeliersvereniging

Boekhorststraat, aandacht voor diegenen die dat nodig hadden met bijvoorbeeld het jassen- en schoenensprekkuur als gevolg.

Niet onvermeld mag blijven jouw rol als hoeder van het tafeltje in de keuken in de gang als aanlandingspunt voor allen die een luisterend oor, een gesprek of een bakkie troost nodig hadden. Zo kwamen ook 'onze' Russen op jouw weg en aan het tafeltje. Zij vluchtten vanwege hun geardeheid uit Rusland met een vakantievisum en na de aanmeldingsprocedure in Ter Apel werden zij na omzwervingen uiteindelijk ondergebracht in de Pink Flamingo op de Grote Markt. Jou werd via een

bekende gevraagd of één van hen piano mocht spelen want dat kon in de Flamingo niet. Je hebt kennis gemaakt en hebt Denis die jij later met liefde steeds als 'de kleine' aanduidde, de kans gegeven hier te oefenen! Inmiddels is hij hier met een verblijfstitel. Denis Mavrin wil jullie - Henk en Ida - toezingen met een - ook door jou - zeer geliefde Italiaanse aria 'Ombra mai fu' van George Frideric Handel

uit zijn opera Xerxes; hij wordt op het orgel en viool begeleid door Sander van den Houten, en Sabine Poiesz.

Jullie vertrek naar Frankrijk maakt het kiezen van een materieel cadeau ingewikkeld, dus het is een enveloppe met een afbeelding van Frankrijk geworden; de

inhoud bestaat uit twee enveloppen met bijdragen, één van gemeenteleden en één van het kerkbestuur als Henks werkgever. De doos die voor in de kerk staat met daarin financiële bijdragen en goede wensen, wordt jullie na afloop overhandigd.

Voor nu is alles gezegd en gezongen. Henk en Ida: wij allen zoals wij nu hier zijn verzameld, wensen jullie een goede reis toe en een mooie start in het door jullie zo geliefde Zuid-Westen van Frankrijk."

Er waren hapjes, er waren drankjes, en er waren veel warme woorden voor Henk en Ida.

Henk en Ida schrijven ons na afloop:

"Je wist dat die dag er aan zat te komen, je wilt er niet aan geloven....."

Maar 3 jaar wordt 2, 1 jaar en dan na de vakantie in augustus 2025 zeg je tegen elkaar dit was de laatste vakantie als werknemer.

Volgend jaar 2026 is het anders, gaan we weg en hoeven niet meer terug naar Den Haag, die mooie stad achter die duinen. Een vertrek met een grote lach maar ook een dikke brok in de keel.

Wat hebben wij een mooie tijd in het Haagse gehad, vanaf de eerste binnenkomst in de kerk, ergens tijdens mijn sollicitatieprocedure een goed gevoel. Aardige mensen en een levende gemeente. Wij voelden ons al snel thuis, ds. Trinette, kerkenraad, collega Nigel, en Huib hebben daar hun steentje aan bijgedragen. Alle activiteiten die wij met zijn allen organiseerden - bazaar, koningsmarkt, boekenmarkt, kookboek, waar zoveel vrijwilligers aan mee hebben gewerkt - zijn mooie herinneringen geworden.

Veel hebben we meegemaakt, Hare Majesteit bij 400 jaar Luthers Delft en Den Haag.

De zondagse kerkdienst, ouderendiensten, kerst- en paasviering, kinderkerk, kliederkerk, kinderkerstviering, Tischrede, Meat Eat en Greet, reftermaaltijden, enz. enz.

Mooie concerten, fantastische festivals, schoenensprekuren, binnenstadsborrel, MH17-herdenkingsplaats, tentoonstelling van onze medemensen die hun land moesten ontvluchten om wat voor reden dan ook. Orgelconcerten in overvloed, CD-opnames, dansvoorstellingen, diners voor meer dan 200 man.

Wisselingen van predikanten, kerkenraadsleden, organist, cantor. Grote verbouwingen, hernieuwde aanleg vloerverwarming, corona, en alles ging gewoon door, geven en nemen.

Tijdens deze laatste dienst, mooie muziek van Sabine op de viool die zo mooi het Ave Maria en het Benedictus heeft gespeeld, Sander op het orgel met de Franse meesters perfect uitgevoerd en die de gemeentebegeleiding op z'n Sanders deed, Cantorij allemaal goed bij stem, Monique die ze in het gareel hield, Chris als begeleiding bij het chanson dat Monique na de dienst uitvoerde en onze bonuszoon die met zijn stem met het dierbare Ombra mai fu de kerk vulde. Mooie preek door Jannet van der Spek, de verrassing van de kinderkerk, mooie woorden door Hans en Jolly en alle aanwezigen. Heerlijkheden verzorgd door Apilena en familie, Herman die alles in de gaten hield.

Met zoveel liefde, gezegend op pad te gaan, geeft ons vertrouwen in de toekomst voor het leven in Frankrijk. Wensen wij deze gemeente (in de woorden van Liselore Gerritsen) **Hoop op Geloof in de Liefde** toe.

Ida en Henk Baaima

In de app van de Lukaskerk reflecteert Jannet Schuurman op de dienst:

"Wat een ontzettend mooie afscheidsviering van Henk en Ida vanmorgen in de Lutherse Kerk. Ontroerende verbindende afscheidswaardes van Henk, prachtige symbolische gerbera's. Het icoon door Henk gemaakt als cadeau, wat een talenten heeft die man.

De viering met de cantorij en prachtige vioolmuziek van Sabine in combinatie met het orgel, het ontroerde me diep. En dan nog als openingslied Licht dat ons aanstoot. De kinderkerk die een kaars voor Henk maakte met o.a. allemaal hartjes erop. Zelfs zijn kleinkinderen van 2,5 en 3 deden enthousiast mee. Wat veel mensen en na afloop lekkernijen.

Het was een cadeau, deze viering. Dank aan iedereen die er was."

Dat wordt door velen onderschreven en aangevuld. Waarbij Kees Ton schrijft:

En de prachtige preek van ds. Jannet, niet te vergeten! "Vrede met wat was, Vreugde om wat is, en Vertrouwen in wat komen gaat".

Alles is voorlopig terug te kijken via ons YouTube-kanaal 'Teken van Leven', ook terug te vinden via de homepage van www.luthersdenhaag.nl.

(Foto rechts: Henk Baaima)

Wat het kosters- en beheerderswerk betreft gaan we verder met vrijwillige kosters, gecoördineerd door Mascha de Haan, en een beheerder voor de verhuur. Dat wordt Frank Guter, en die stelt zich hierna aan u voor.

Frank Guter stelt zich voor

(Mangilao, Guam - 15 juni 2026)

Beste mensen,

Ik ben benoemd tot de nieuwe beheerder van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Den Haag. Ik treed woensdag 8 juli in functie.

Mijn taak zal zijn om goed voor het gebouw te zorgen, alle huidige huurders van de kerk voor speciale evenementen volledig te ondersteunen en nieuwe mensen die de lutherse kerk nog niet eerder hebben bezocht, te helpen de ruimte te gaan gebruiken. Ik hoop dat we de uitstekende ruimte van de kerk optimaal kunnen benutten voor evenementen en bijeenkomsten, om zo het werk en de bediening van de gemeente die er elke zondag samenkomt, volledig te ondersteunen. Ik voel me ook zeer bevoorrecht om met een lutherse gemeente te mogen werken, aangezien ik een sterk gevoel heb voor oecumene.

Ik kom naar deze functie na vier jaar predikant te zijn geweest van een Christelijk Gereformeerde Kerk in Guam, VS (deze kerk heeft Nederlandse wortels uit de 19e eeuw). Daarvoor was ik geestelijk verzorger in een groot seniorencomplex in Grand Rapids, Michigan, genaamd "Holland Home".

Ik ben geboren in Rochester, New York (in het noorden van de staat, aan de oevers van het Ontariomeer), als kind van Nederlandse immigranten. Mijn ouders groeiden beiden op in Noordscharwoude, in de buurt van de Langedijk, ten noorden van Alkmaar. Mijn grootvader werd geboren in een windmolen die water naar de Zuiderzee pompte, vlakbij Medemblik. Later werd hij tuinder en verbouwde hij voornamelijk kool,

aardappelen en tulpen in de buurt van Heerhugowaard.

Hoewel ik in Amerika ben geboren, reisde mijn familie (ik heb drie broers en één zus) om de paar jaar naar familie in Nederland, in Noord-Holland, Sneek (Friesland) en Lelystad. Ik heb me altijd half Amerikaans en half Nederlands/Europees gevoeld. Een heel bijzondere gebeurtenis voor mij was mijn stage van een jaar als student-predikant bij de English Reformed Church in het Begijnhof in Amsterdam in 1988 (een Schotse presbyteriaanse denominatie). In de loop van dit jaar ontmoette ik de Ierse organiste en koördirigente Hilary Dickinson en werkte ik met haar samen. In 1989 zijn we in Amsterdam getrouwd. We hebben allebei een dubbele nationaliteit: Amerikaans en Iers (Hilary door geboorte en ik door mijn huwelijk). We woonden van 2004 tot 2010 in Hilary's geboortestad Dublin, Ierland.

Onze Ierse nationaliteit geeft ons het recht om overal in de EU te wonen en te werken, aangezien de Republiek Ierland volledig lid is van de EU. Mijn hele familie woont in Nederland (behalve mijn vader en broers en zussen die in Michigan wonen), dus het is fijn om dicht bij hen te zijn. We kijken er ook naar uit om in een levendige stad als Den Haag te wonen en te werken.

Frank Guter

Uit de gemeente

Schoonmaak

De grote schoonmaak van de kerk is verplaatst naar zaterdag 18 en zondagmiddag 19 juli. Stoffen, soppen, poetsen. Er is genoeg te doen om stralend aan het nieuwe seizoen te kunnen beginnen. Helpt u mee? Een uurtje of beide dagen, of iets daar tussenin. We weten het graag van te voren.

In de kerk is een intekenlijst, en u kunt mailen aan elgdenhaag@gmail.com. Voor de inwendige mens wordt gezorgd!

De seniorenkring

Op dinsdag 7 juli is de laatste spelletjesmiddag voor de zomervakantie en daarna sluiten we het seizoen op dinsdag 14 juli af met een gezellig uitje.

Koffie met iets lekkers, een presentatie over de Koninklijke Nederlandse Reddings Maatschappij (KNRM) door Arie Dirk Verbaan en daarna heerlijk samen lunchen. En dat alles in Grand Café & Brasserie De Windes, onderdeel van WZC Zeewinde, Nieuwe

Parklaan 83, 2587 BN Scheveningen. (Te bereiken met tram 9 of bus 21 richting Kurhaus.) Van 10.30 tot circa 14.30 uur.

Na dit uitje begint de zomervakantie.

Op dinsdag 25 augustus begint het nieuwe seizoen weer met de jaarlijkse BINGO. Wij wensen u een heel fijne, zonnige en gezonde zomer.

De vrijwilligers van de seniorenkring

Jour der Senioren

woensdag 26 augustus - Etty Hillesum

Op woensdagmiddag 26 augustus is er weer jour in de Lutherse kerk van 13.15 tot uiterlijk 15.15 uur. Ds. Jannet van der Spek is onze gespreksleider en deze keer gaat het over Etty Hillesum. Welkom! Etty Hillesum (1914-1943) hield van 1941 tot 1943 in Amsterdam een dagboek bij na een allesbepalende ontmoeting met de chiroloog ('handlezer') Julius Spier. In dat dagboek schrijft ze over haar worsteling met het alledaagse leven, chaos en discipline, seksualiteit, liefde, vriendschap, God en de steeds heftigere maatregelen tegen de joden en hun dreigende ondergang. Haar dagboek werd voor het eerst gedeeltelijk uitgegeven in 1981 onder de titel *Het verstoorde leven* en sprak een groot publiek aan en werd in vele talen vertaald. Die fascinatie duurt tot de dag van vandaag. We staan stil bij haar leven en zullen een aantal dagboekfragmenten van Etty Hillesum lezen.

Els Pellen

Bericht van Cantorij Maarten Luther

Dit jaar zijn we wat langer doorgestaan met de repetities vanwege het afscheid van Henk en Ida dat afgelopen 28 juni heeft plaatsgevonden. Maar dat was dan ook een mooie dienst om dit zo met elkaar te vieren in een goed bezette kerk. De muziek is door Henk en Ida zelf uitgezocht met een aantal verzoeken waar we graag gehoor aan hebben gegeven. We wensen jullie alle goeds toe in Frankrijk en zullen jullie gaan missen!

Nadat we vorig jaar helaas van vier mensen afscheid moesten nemen zijn er in de afgelopen periode een aantal nieuwe zangers bij gekomen. Hadassah, Karien, Ames en Guus. Zo zie je maar weer, soms kunnen dingen ineens een positieve wending krijgen. Ook een aantal vaste (nieuwe) projectleden die ons af en toe komen versterken en waar we uiteraard erg blij mee zijn!

Nu eerst vakantie vieren en na de zomer starten we weer op 1 september. Met een paar mooie plannen in het vooruitzicht. Op 1 november, als we Hervormingsdag zullen vieren, klinkt een cantate van Buxtehude "Was frag ich nach der Welt" met een klein ensemble. Deze cantate zal ook klinken op het jaarlijkse Korenfestival welke gehouden wordt op zaterdag 7 november bij ons in de kerk. Er zal meer mooie muziek uitgevoerd worden door een diversiteit aan koren op die dag, alles georganiseerd door Jolly Valstar. Schrijf het vast in de agenda!

Uiteraard verlenen we ook medewerking aan de diensten van Eeuwigheidszondag en Kerst.

In januari 2027 eerst een trouwerij van Hadassah en Guus, hoe leuk is dat!

We zijn ook weer uitgenodigd om in de concertserie van Kethel-Schiedam te zingen op de (palm)zondag 21 maart om 17.00 uur, waar we gehoor aan zullen geven met 'The Crucifixion' van John Stainer. Aangezien deze ook al op Goede Vrijdag bij ons in de Lutherse kerk gepland stond kwam dit heel mooi uit.

Dat wordt een flinke kluit voor de cantorij maar dat gaat goedkomen, daar heb ik alle vertrouwen in. Ik ben blij met een mooie groep zangers op de cantorij, waar de sfeer erg goed is, waar wordt gelachen maar ook hard gewerkt. Dat doet muziek! Muziek verbindt. Er kunnen best nog wat mensen bij, vooral altén, tenoren en bassen. Kom gerust eens langs op een repetitie op de dinsdagavond van 20.00 - 22.00 uur in de kerk. Meld je aan bij onze secretaris Janneke Wubs 06-25285649 of bij ondergetekende.

Ik wens iedereen een mooie zomer toe.

Monique Schendelaar

De lutherse reisvereniging

29 augustus: Samen naar Ons Geloof is Liefde

Van 'geheime inzegening' naar trotse voorloper: het Luther Museum viert queergeschiedenis in een tentoonstelling vol persoonlijke verhalen. De lutherse kerk liep en loopt wat betreft queeremancipatie trots voorop en biedt een veilig én christelijk onderdak voor alle kleuren van de pride-regenboog. Speciaal voor de World Pride organiseert het Luther Museum deze tentoonstelling om te vieren dat iedereen welkom is bij de lutherse gemeenschap! Te zien vanaf 10 juli tot en met 11 oktober 2026.

'Ons Geloof is Liefde' vertelt het bijzondere verhaal van de lutherse queergemeenschap in Nederland, van de jaren vijftig tot nu. Binnen deze geloofsgemeenschap is er al heel lang ruimte voor de LGBTQIA+ gemeenschap – hoe komt dat zo? En wat kunnen we daar als maatschappij van leren? Speciaal voor de World Pride nemen we deze geschiedenis onder de loep, want het is een bijzonder verhaal dat verteld moet worden! Ontdek deze bijzondere geschiedenis via archiefmateriaal en verhalen van een generatie die het zelf nog kan navertellen.

De jonge queer fotograaf Jesse van den Berg maakte tien portretten van hedendaagse lutheranen die ook LHBTQIA+er zijn. Deze worden monumentaal gepresenteerd in de ramen van de kerkzaal: als symbool voor de buitenwereld die naar binnen komt, en het licht dat de queer community met zich meebrengt. Speciale aandacht is er voor de vele queer dominees die de lutherse kerk rijk is. Spoiler alert: op die foto's ga je gemeenteleden tegenkomen! Maar ook anderen uit de lutherse queergemeenschap komen aan bod.

Het museum is gevestigd aan de Nieuwe Keizersgracht 570 in Amsterdam. Er is al een groep die op 29 augustus samen naar deze tentoonstelling gaat. We verzamelen om ca 10.00 uur in de hal van Den Haag Centraal. Ga je ook mee? Leuk! Meld je dan even aan bij ondergetekende via everaarts.frank@gmail.com, tel. 06-19452523.

Frank Everaarts

Inspiratietafel en uurtje Herberg in Buurt en Lukas

Tijdens de maandelijkse Inspiratietafel van maandagmiddag 13 juli en 10 augustus om 15.00 uur is er een ontspannend moment en ontsteken we Licht.

Daarna is er een inspirerend tv-programma. Deze keer Moderne Profeten, waarin theoloog en scriba van de Protestantse Kerk Kees van Ekris de boodschap verkent van mensen die in hun tijd richting gaven met moed, geloof en morele verbeeldingskracht.

We spreken hierover door en sluiten af met een ontmoetingskaartje.

Deze keer graag aanmelden: airole@outlook.com
Uw gastheren zijn Menno Verrips en Frederik Ekkelboom.

Daarnaast bent u bijna wekelijks welkom bij Uurtje Herberg.

Vredeslicht, kopje soep, het sfeervolle programma BinnensteBuiten en een inspiratiekaartje.

Bijna elke donderdag van 12.30 tot 13.30.

Voor actuele data: kijk op de Lukaskerk app.

Financiën

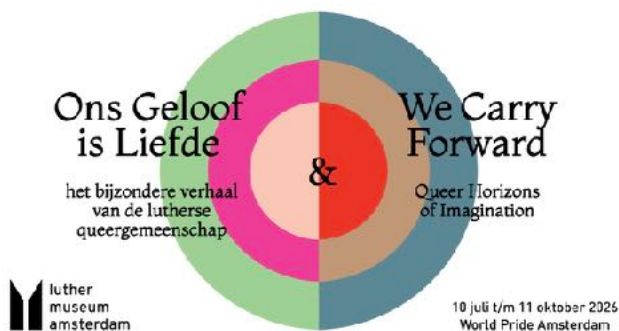
Collectes

De opbrengsten van de collectes van 24 mei t/m 21 juni met de volgende collectedoelen waren:

Onderhoud gebouwen	€ 647,85
Kerk	€ 227,50
Clean Water Project	€ 499,52
Het Vakantiekamp	€ 256,75
Kerk in Actie - Pakistan	€ 117,75
Straatpastoraat	€ 136,95
St. Jeugd Vakantie Activiteiten Den Haag	€ 175,10

Deze bedragen zijn incl. de bedragen die per bank binnenkwamen. Alle gevers hartelijk dank.

De vieringen van de kerkdiensten kunnen via de livestream worden gevolgd. Wanneer u niet in de kerk bent, kunt u uw bijdrage aan de betreffende doelen of als algemene donatie alsnog via de bank overmaken aan:

Swaenhove is verhuisd

Begin juli zijn alle bewoners van het woonzorgcentrum Swaenhove in de Heiloostraat verhuisd naar De Baton, Randveen 180 in Bouwlust. De Baton is een gloednieuw gebouw en maakt net als Swaenhove deel uit van Saffier. Zo is er toch weer een klein stukje zwaan uit de naam, wat herinnert aan de ouderenzorg zoals ooit opgezet vanuit onze lutherse gemeente weggevoegen. Swaenesteijn aan de Nieuwendamlaan 1 bestaat nog.

- Ev. Luth. Gem. 's-Gravenhage IBAN: NL57RABO0373720823 onder vermelding van het doel: kerk en/of onderhoud gebouwen.
- Diaconie ELG 's-Gravenhage te Den Haag IBAN: NL91INGB0000037958, onder vermelding van het doel of gemiste collectes.

De komende periode wordt voor de volgende doelen gecollecteerd:

De collecte "Onderhoud gebouwen" gaat in de pot waaruit materialen, verf en vaklui worden betaald: dagelijks onderhoud en het grote werk.

De collecte "kerk" is voor alle andere uitgaven: salarissen, gas, licht en water, schoonmaakmiddelen. Alles om de kerk draaiende te houden.

12 juli - Haastu

De studententijd brengt veel mee: kansen, keuzes, soms ook druk en twijfel. Haastu - het Haags Studentenpastoraat - is er voor Haagse studenten die even willen stilstaan, praten of gewoon zichzelf willen zijn. Iedereen loopt weleens vast of zoekt richting. Dan helpt het om even met iemand te praten. Over je studie, keuzes, prestatiedruk, geloof of wat je bezighoudt. Samen eten, nadenken, ontspannen of nieuwe mensen ontmoeten: er zijn avonden en activiteiten. Plekken om op adem te komen en samen inspiratie te delen. Achter Haastu staan mensen die geloven in aandacht en verbinding. Voor alle hogeschool- en universitaire studenten in Den Haag, open voor ieder die zoekt naar zin en richting.

19 juli Stichting SIV

De geschiedenis van SIV begint in 1964. De diaconieën van verschillende protestantse kerken uit de regio Den Haag begonnen dat jaar met het gezamenlijk organiseren van vakantieweken voor mensen met een lichamelijke beperking. Het bleek al snel een groot succes: gasten en vrijwilligers genoten van de vakanties en gingen jaar na jaar mee.

Vanaf 2004 werden de vakantieweken niet meer door de diaconieën zelf uitgevoerd, maar ging SIV verder als stichting. De activiteiten bleven hetzelfde: een heerlijk weekje op vakantie voor mensen die dat niet zouden kunnen zonder de inzet van zorgvrijwilligers. Nog altijd wordt het werk ondersteund door de protestantse diaconieën uit Den Haag, Delft, Zoetermeer, Rijswijk en Voorburg.

26 juli STEK BabyBullenBank

Wij geloven dat elke baby een goede start verdient. Daarom is er de BabyBullenBank: een plek voor ouders die te weinig geld hebben om de noodzakelijke spullen voor hun baby te kopen. Zij kunnen hier terecht voor bijvoorbeeld kleertjes, een ledikant, een kinderwagen of een badje. De spulletjes zijn tweedehands: alles wordt gedoneerd door mensen die de spullen niet meer nodig hebben en ze een tweede leven gunnen. De

collecte biedt mogelijkheden specifieke tekorten aan te vullen.

26 juli Kerk in Actie - Ghana

Meer dan de helft van de Ghanese bevolking is jonger dan 25 jaar. Omdat er onvoldoende officiële banen zijn, zijn veel jongeren werkloos. Door hoge inflatie is het leven duur. Gebrek aan werk en toekomst kan de stabiliteit in Ghana bedreigen. Kerken in Noord-Ghana laten jongeren samen hun problemen aanpakken. Met deze bijdrage kunnen werkloze jongeren in Noord-Ghana een praktisch vak leren, zoals timmerman, kleermaker, kapper, wever of varkensfokker. Ook komen christelijke en islamitische jongeren samen in vredesclubs om conflicten te voorkomen en hun dorp samen te ontwikkelen.

2 augustus Dovenpastoraat

Het Interkerkelijk Dovenpastoraat (IDP) wordt gerund door vrijwilligers. Samen proberen zij de dove en horende kerk aan te moedigen en te ondersteunen om meer en meer met elkaar verbonden te raken. De kosten die hierbij worden gemaakt, worden voor het grootste gedeelte gedekt door (collecte)bijdragen vanuit de kerken die aan het IDP zijn verbonden, zoals de PKN.

9 augustus - Kerk in Actie - Ghana

Zie bij 26 juli.

16 augustus Voedselbank

De vrijwilligers en sponsoren van de Voedselbank Haaglanden zetten zich dagelijks in om de armste mensen te voorzien van voedsel.

Om dit te realiseren zijn ze volledig afhankelijk van donaties in de vorm van voedsel of van geld. Met een bedrag van € 5 kan een huishouden een week van voedsel op tafel worden voorzien.

23 augustus Diaconie Noodhulp

De meeste noodsituaties ontstaan onverwacht, en juist dan is snelle hulp van onschatbare waarde. Deze collecte is bedoeld om een reserve aan te leggen voor het moment dat zo'n situatie zich voordoet: dicht bij huis of ver weg.

30 augustus PKN Pastoraat Nederland

In heel Nederland bieden zo'n 500 geestelijk verzorgers van de Protestantse Kerk zorg en

aandacht aan mensen die behoefte hebben aan een specifieke vorm van pastoraat. Dit categoriaal pastoraat richt zich op groepen die niet via het reguliere gemeenteleven kunnen worden ondersteund. Het is actief in 10 verschillende domeinen: zorg, krijgsmacht, justitie, studenten, binnenvaart, koopvaardij, doven, Schiphol, politie en brandweer. Categoriaal pastoraat is met haar steun op maat een essentieel onderdeel van kerk-zijn in de samenleving. Dit is het hart van pastoraat: aanwezig zijn, luisteren, meeleven. In de hectiek van het leven biedt de kerk een moment van rust, aandacht en nabijheid, voor iedereen die dat nodig heeft. Door pastoraat te ondersteunen, helpen we de kerk om te blijven doen waar ze het verschil maakt: een vindplaats zijn van geloof, hoop en liefde.

Over de collectebonnen

Met het vertrek van Henk Baaima als koster van onze gemeente, hebben uw Kerkrentmeesters omgekeken naar een praktische manier om collectebonnen te kunnen aanschaffen. U kon namelijk hem steeds op het laatste moment vragen bonnen voor u klaar te leggen en hij was zelfs zo coulant op de zondagmorgen bonnen uit de kluis te halen. De meesten van u betaalden dan het aankoopbedrag al via de bankrekening van de kerk, in een enkel geval ook contant.

Voorlopig gaan we het als volgt doen. U betaalt vooraf een bedrag van €30 (of een veelvoud daarvan) op de rekening van KRM: NL57 RABO 0373720823 t.n.v. de Evangelisch-Lutherse Gemeente 's-Gravenhage o.v.v. uw naam en het woord collectebonnen.

Het bedrag dat op een woensdag is ontvangen, wordt door KRM omgezet in een enveloppe op naam met één of meer collectebonnenkaarten. Deze enveloppe ligt dan klaar op de volgende zondag bij het buffet. Voorlopig kan er niet contant betaald worden. Als er een oplossing komt voor de kasgeldstromen in de kerk en contant betalen geen probleem (meer) oplevert dan wordt u daarover geïnformeerd.

Mochten er vragen zijn stelt u die dan aan onze administrateur Jolly Valstar of kerkrentmeester Hans Koopman.

Uw College van Kerkrentmeesters

Met andere lutheranen....

Een jaar in de lutherse synode

Het eerste jaar in de lutherse synode ligt inmiddels achter mij, dus lijkt het een goed moment om iets van mijn ervaringen met u te delen. Op zaterdag 5 juli 2025 is de nieuwe synode geïnstalleerd in een viering op Nieuw Hydepark in Doorn waar we altijd bijeenkomen. In deze viering ging ds. Trijnie Bouw voor. Zij is preses van de Generale Synode van de PKN. Het is van grote waarde dat we ons op deze manier gezien en gedragen weten in het grotere geheel van ons kerkverband.

Als lutherse synode hebben we de primaire taak om "de lutherse traditie dienstbaar te maken aan de gehele Protestantse kerk in Nederland." Ik vind dat een mooie formulering omdat het dus niet gaat om hoe we als lutheranen overleven in het grotere kerkverband, maar vooral hoe we de theologie en traditie zichtbaar houden in het palet van de verschillende tradities en stromingen van de kerk. Op bestuurlijk niveau betekent het dat we vertegenwoordigers in de Generale Synode hebben die deelnemen aan de besluitvorming in kerkordelijke zaken.

Zo loopt er een discussie over het aanstellen van HBO-theologen in kerkelijke functies naast de predikant. Daarbij komt dan de lutherse ambtsopvatting aan de orde die enerzijds heel ruim is, en tegelijkertijd met de ordinatie van predikanten ook duidelijke eisen stelt aan opleiding en vorming.

Zelf ben ik betrokken bij de taakgroep Identiteit en Inhoud, waarin we ons bezig houden met het gesprek met de universiteit en hogescholen om de kennis van de lutherse traditie in het vakkenpakket op te nemen als basisbagage voor predikanten. Ook onderzoeken we hoe we die kennis ook voor de "gewone" kerkganger toegankelijk(er) kunnen maken.

"Duurzaam luthers" is een project vanuit de landelijke kerk waarin onderzocht is hoe de lutherse kernen levensvatbaar kunnen blijven. Daarin is ook veel aandacht hoe we ons materieel erfgoed op de lange termijn kunnen behouden en beheren. In de synode denken we na over hoe we gemeenten daarin handvatten kunnen geven.

Ik ben betrokken bij de taakgroep Gemeentecontacten, waarin we de ontwikkelingen volgen in de 23 lutherse gemeenten in den lande. Diverse gemeenten zijn bezig met een proces van nauwere samenwerking met andere lutherse of protestantse gemeenten. Hierin moeten soms moeilijke en pijnlijke besluiten genomen worden waarin we vanuit de synode advies en ondersteuning bieden. Wat me opvalt is dat we als lutheranen de neiging hebben om onze uitdagingen in eigen kring te willen oplossen. We attenderen dan op mogelijkheden vanuit de Dienstenorganisatie van de landelijke kerk zoals verscheidene adviesorganen, financieringsmogelijkheden, en zelfs menskracht om grote uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Naast de zelfstandige gemeenten zijn er natuurlijk ook nog lutheranen die deel uitmaken van gefuseerde gemeenten, of die na opheffing van de eigen gemeente in "gewone" protestantse gemeente hun plek hebben gevonden. Ook met deze lutheranen "in de diaspora" willen we als synode verbinding zoeken en houden. Andere taakgroepen houden zich o.a. bezig met de internationale contacten zoals met de LWF, het verder ontwikkelen van communicatiemogelijkheden zoals websites, Elkkwartaal, etc. Zo zijn we hard bezig om wegen te verkennen waarin we als lutheranen een herkenbare plek

houden binnen de Protestantse kerk, én hoe we het lutherse gedachtegoed voor het voetlicht brengen bij andere protestanten.

En misschien wel de grootste uitdaging in het samen-protestants-zijn: wat kunnen wij van de calvinistische traditie leren? En daarmee is de lutherse synode niet alleen een "belangenvertegenwoordiger" en een "hoeder van de traditie" maar ook een plek waarin we de synergie van de diverse tradities willen bevorderen om zo een kerk te zijn die dienstbaar is aan de samenleving.

Rien Sprong

Lutherreis in 2027 met luthers Zwolle, Woerden en Den Haag

De Lutherreis in 2023 en de Bachreis in 2025 smaken naar meer en nu staat tijdens het Hemelvaartsweekend in 2027 opnieuw een Lutherreis op het programma.

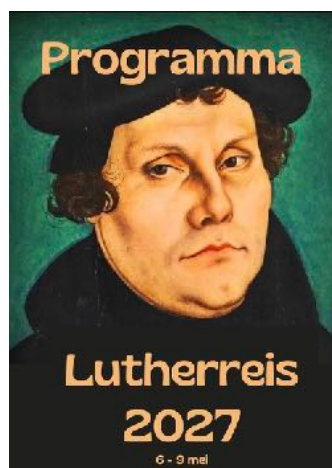
Voor deze reis, van donderdag 6 mei tot en met zondag 9 mei, nodigen we gemeenteleden uit luthers Den Haag, Woerden en Zwolle uit. Er is plaats voor 55 mensen (kinderen en volwassenen). We overnachten in Erfurt (in een hostel) en bezoeken Eisleben, Weimar, Mansfeld en Eisenach.

Zie de bijlage voor een globale indeling van het programma.

De kosten voor deze reis bedragen € 315,- voor volwassenen en € 65,- voor kinderen en jongeren tot en met 25 jaar. We hopen op en werken aan subsidies om deze reis mogelijk te maken voor deze deelnemersprijs.

De reis is populair. Daarom kun je je eerst voorlopig aanmelden. In september worden de aanmeldingen definitief gemaakt. Het organiserend team bestaat uit gemeenteleden uit Zwolle en Mascha de Haan vanuit Den Haag.

Aanmelden kan via deze link: [Aanmelden Lutherreis 2027](#) of neem contact op met Petra Lip (jeugdoudlerling@elkz.nl). Daar kun je ook terecht met je vragen of opmerkingen.

De folder waarvan je hiernaast de kaft ziet, kun je opvragen via lutherheraut@gmail.com.

Het gebed moet doorgaan!

* Iedere dinsdag, 17.30 uur

Op dinsdag gaan om 16.00 uur de deuren van de kerk aan de Lutherse Burgwal open. Binnen zijn gastvrouwen en gastheren aanwezig, waaronder zo mogelijk de voorganger. Er is koffie en thee en gelegenheid om met de andere aanwezigen en vrijwilligers te spreken. In de stiltehoek kunt u een kaars aansteken en/of een gebedsintentie schrijven in het voorbedenboek. Uw gebedsintentie wordt opgenomen in de voorbeden tijdens het moment van stilte, bezinning en gebed. Om 17.30 uur vindt dit moment plaats. Er wordt een bijbeltekst gelezen, gevolgd door stilte en voorbeden. En er wordt gezongen.

* Coventrygebed

Eerste vrijdag van de maand 13.30 uur bij de Emmaüskerk, Leyweg 930, Den Haag.

Overzicht van activiteiten voor de komende maand

(Let op: niet alle activiteiten vinden plaats in de eigen kerk, zie het betreffende artikel). Behalve aan onze eigen activiteiten, kunt u ook deelnemen aan **Zomerzin**, een rijk aanbod aan activiteiten van de gezamenlijke Haagse kerken. In de kerk ligt een folder. Ook te vinden op www.diaconiedenhaag.nl.

Elke dinsdagmiddag

Vredesgebed, 16.00 uur (pag. 14)

Elke 2e dinsdag van de maand

Alzheimer trefpunt 19.30-21.30 uur
Lukaskerk, Om en Bij

Bijna elke donderdag tussen de middag

Uurtje Herberg, 12.30 uur (pag. 11)

Vrijdag 3 juli

Coventrygebed, 13.30 uur (pag. 14)

Dinsdag 7 juli

Seniorenkring, 13.15 uur (pag. 7)

Maandag 13 juli

Inspiratietafel, 15.00 uur (pag. 11)

Dinsdag 14 juli

Uitje Seniorenkring, 10.30 uur (pag. 7)

Zaterdag 18 en zondag 19 juli

Grote schoonmaak kerk (pag. 9)

Vrijdag 7 augustus

Coventrygebed, 13.30 uur (pag. 14)

Maandag 10 augustus

Inspiratietafel, 15.00 uur (pag. 11)

Dinsdag 25 augustus

Seniorenkring, 13.15 uur (pag. 7)

Woensdag 26 augustus

Jour der Senioren, 13.15 uur (pag. 8)

Zaterdag 29 augustus

Luther Museum, 10.00 uur op CS (pag. 10)

Dinsdag 1 september

Cantorij, 20.00 uur (pag. 10)

YOUNG - INFO

INFORMATIEBLAD VOOR DE JEUGD

OFFICIËEL ORGAAN VAN DE "JEUGDRAAD DER EV. LUTH. GEM."

55e jaargang

No. 7-8

Juli-Augustus 2026

Jeugdouderling:

Vacant

Contact kinderkerk:

Jolien Dekker
06-22240157
dekkerjolien@yahoo.com

Penningmeester:

Frank Everaarts
06-19452523

everaarts.frank@gmail.com

Bankrekening Jeugdraad:
NL35RABO0373720831

**Coördinatie kamp-
werk:**

Randy Horstink
06-36127455

rhorstink@mcst.nl

Bankrekening Kamp:
NL17INGB0000124553

Jeugdcentrum:

Boekhorststraat 8
2512 CR Den Haag

Gebruik reserveren via
de Kosterij:
070-3636610

Beste kinderen van de kinderkerk,

Vonden jullie het verhaal over koning David ook zo mooi? We hebben het gehoord op de kliederkerk van 14 juni en toen hebben we herderstasjes, harpjes, slingers en kronen gemaakt. En natuurlijk geprobeerd met de slingers (met pingpong-balletjes in plaats van steentjes) de reus Goliath te verslaan. En daarna een echte herders-maaltijd gegeten! Als je er niet kon zijn: 4 oktober is er weer een kliederkerk, opierendag, dus.....

Het verhaal van de herdersjongen David, die koning van Israël werd, is de afgelopen weken ook nog uitgebreider aan de orde gekomen in de kinderkerk. Behalve natuurlijk op zondag 28 juni, want toen hebben we afscheid genomen van onze koster Henk. Er is een mooie kaars voor hem gemaakt, en we hopen dat het vlammetje van de kinderkerk ook in zijn nieuwe huis in Frankrijk vaak zal branden.

Zondag 5 juli is het tijd voor het laatste deel van Davids verhaal. Is hij wel zo'n goede koning, zoals hij zo graag wil zijn? Een profeet van God, Nathan, komt naar het paleis om David duidelijk te maken dat ook een koning niet zo maar alles mag pakken wat hij hebben wil.

En dan is het alweer bijna vakantie. Als afsluiting van dit jaar houden we de kinderkerk in de open lucht en de vrije natuur: in Meijendel. Dat is georganiseerd door onze vrienden en vriendinnen van de groene Lukas(kerk). We hopen jullie daar, met je vader, moeder, oma of opa te zien om 10.00 uur. Neem iets mee voor de lunch, want we blijven daar tot een uur of half een. Meer informatie lees je een paar dagen van te voren op de app van de kinderkerk of in Tekenen van Leven. Opgeven kan bij Waltraut Stroh, wfstroh@gmail.com.

In de zomervakantie is er tijdens onze zomerdiensten geen kinderkerk. Maar zowel in de Lukaskerk als in de Lutherse kerk liggen er natuurlijk kleurplaten voor jullie klaar.

Op 30 augustus begint het "gewone" leven weer, dus is er dan wel kinderkerk. We zijn dan samen in

de Lukaskerk en we hopen natuurlijk jullie daar allemaal weer te zien. We weten dat Nina dan verhuisd is; van haar nemen we in september uitgebreid afscheid, net als van haar oma, Sara, die dan stopt met het leiding geven in de kinderkerk. Hoe we dat gaan doen, horen jullie na de vakantie.

Voor nu alvast een heel fijne vakantie gewenst en tot ziens in de (kinder)kerk!

De kinderkerkleiding,
Sara, Sabine, Mascha, Jolien en dominee Jannet

Foto: Mascha de Haan

Erediensten:

We vieren onze diensten in de kerk en online. U kunt de diensten iedere zondag vanaf 10.15 uur bekijken via YouTube: *Teken van leven Luthers Den Haag of Kerkomroep (Lukaskerk)*.

Erediensten Evangelisch-Lutherse kerk, Lutherse Burgwal 7-9, Den Haag Aanvang 10.15 uur, tenzij anders vermeld <i>In de zomer is er geen kinderkerk. Er liggen kleurplaten in de kerk.</i>	Liturgische kleur	Collectes (toelichting op pagina 11-12)
Zondag 12 juli, 6e zondag na Trinitatis ds. Taco Smit, emeritus voorganger luthers Delft <i>viering Heilig Avondmaal</i>	Groen	HaaStu Onderhoud gebouwen
Zondag 19 juli, 7e zondag na Trinitatis ds. Klaas Santing, emeritus voorganger PKN <i>LuLu zomerdienst in de Lukaskerk (Om en Bij 2, Den Haag)</i>	Groen	SIV Vakantieweken Wijkgemeente
Zondag 26 juli, 8e zondag na Trinitatis ds. Erwin de Fouw, luthers predikant Ede <i>LuLu zomerdienst in de Lukaskerk (Om en Bij 2, Den Haag)</i>	Groen	STEK BabyBullenBank KIA - Zending Ghana
Zondag 2 augustus, 9e zondag na Trinitatis Ds. Rein Algera, emeritus voorganger PKN Zoetermeer Noord <i>LuLu zomerdienst in de Lukaskerk (Om en Bij 2, Den Haag)</i>	Groen	Wijkdiaconie Dovenpastoraat
Zondag 9 augustus, 10e zondag na Trinitatis ds. Jannet van der Spek <i>LuLu zomerdienst in de lutherse kerk</i>	Groen	KIA - Zending Ghana Kerk
Zondag 16 augustus, 11e zondag na Trinitatis ds. Jannet van der Spek <i>LuLu zomerdienst in de lutherse kerk</i>	Groen	Voedselbank Onderhoud gebouwen
Zondag 23 augustus, 12e zondag na Trinitatis ds. Janine Mutsaerts, voorganger Dominicus Den Haag <i>LuLu zomerdienst in de lutherse kerk</i>	Groen	Collecte Noodhulp Kerk
Zondag 30 augustus, 13e zondag na Trinitatis ds. Jannet van der Spek <i>LuLu-dienst in de Lukaskerk (Om en Bij 2, Den Haag)</i>	Groen	Wijkdiaconie PKN Pastoraat Nederland
Zondag 6 september, 14e zondag na Trinitatis ds. Arjan Berensen	Groen	Straatpastoraat Onderhoud gebouwen

Wilt u actuele informatie vanuit onze gemeente lezen?

WEBSITE Kijk op www.luthersdenhaag.nl

LAATSTE NIEUWS Abonneer u op de e-mailservice voor extra aankondigingen. U kunt zich aanmelden op www.luthersdenhaag.nl.

FACEBOOK Ga naar luthersdenhaag. Geen lid van Facebook? Geen nood: u kunt de pagina bekijken op internetpagina www.facebook.com/elgdenhaag.

INSTAGRAM [@lutherse_kerk_denhaag](https://www.instagram.com/lutherse_kerk_denhaag)

Kopijsluiting

De Luther Heraut voor september 2026 verschijnt digitaal rond 26 augustus en in druk rond 2 september.
Kopij s.v.p. uiterlijk maandag 24 augustus aanleveren via lutherheraut@gmail.com
(geen andere mailadressen gebruiken s.v.p.).

Als aanlevering per mail niet mogelijk is, dan graag even overleg met Frank Everaarts, 06-19452523.

Colofon

Administratie: Kosterij, Lutherse Burgwal 7, 2512 CB, Den Haag, 070-3636610
Website: www.luthersdenhaag.nl
Abonnement: kosteloos bij digitale verzending (aanmelding via www.luthersdenhaag.nl),
per post € 30,- per jaar (NL91INGB0000037958 t.n.v. Diaconie ELG Den Haag)
Redactie en opmaak: Frank Everaarts
Eindredactie: Ton Tielen